

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ФОРМОТВОРЕННЯ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ»

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти денної форми навчання
зі спеціальностей 191, G17 – Архітектура та містобудування)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2026

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Формотворення поліфункціональних будівель» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальностей 191, G17 – Архітектура та містобудування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. О. М. Дудка. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2026. – 24 с.

Укладач канд. арх., доц. О. М. Дудка

Рецензент

С. П. Шкляр, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель і споруд Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

*Рекомендовано кафедрою архітектури будівель і споруд, протокол № 1
від 25.08.2025*

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями та темами.....	5
2 Організаційно-методичні рекомендації.....	6
3 Структура організації та зміст практичних занять.....	6
4 Вимоги до написання реферату	12
5 Методи контролю та критерії оцінювання результатів навчання	13
Список використаних та рекомендованих джерел.....	18

ВСТУП

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Формотворення поліфункціональних будівель» призначені для здобувачів спеціальностей 191, G17 – Архітектура та містобудування.

Вивчення дисципліни базується на обов'язкових освітніх компонентах другого (магістерського) рівня вищої освіти, а саме: «Сучасні проблеми архітектури, містобудування та дизайну архітектурного середовища», «Теорії архітектури та містобудування новітньої епохи», «Архітектурне проектування мультифункціональних громадських будівель».

Навчальна дисципліна **«Формотворення поліфункціональних будівель»** складається з таких змістових модулів (далі – ЗМ):

ЗМ 1 Прийоми проектування поліфункціональних будівель.

ЗМ 2 Методи проектування поліфункціональних будівель.

ЗМ 3 Об'ємно-планувальна організація поліфункціональних будівель.

Метою вивчення дисципліни «Формотворення поліфункціональних будівель» є формування у здобувачів науково-теоретичних знань і навичок щодо вміння визначати сучасну типологію й специфіку проектування новітніх поліфункціональних об'єктів; здатності розробляти концепції формотворення поліфункціональних будівель, розміщувати їх у структурі міста, використовувати прийоми і методи проектування сучасних поліфункціональних об'єктів під час організації їх об'ємно-планувальних рішень.

У результаті засвоєння цієї дисципліни здобувачі повинні навчитися науково мислити та аналізувати, систематизувати й використовувати теоретичні праці та графічно-аналітичні проєктні матеріали щодо прийомів і методів формування поліфункціональних будівель; усвідомлювати новітні концепції архітектурного проектування сучасних поліфункціональних будівель різного призначення, їх специфічні ознаки, типологічні характеристики і формотворчі проєктні процеси для застосування якісних проєктних рішень в архітектурі та містобудуванні.

1 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ

МОДУЛЬ 1 ФОРМОТВОРЕННЯ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ

Змістовий модуль 1

Прийоми проєктування поліфункціональних будівель

Змістовим модулем передбачено ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними визначеннями поліфункціональних будівель в рамках сучасного наукового архітектурно-містобудівного значення. Аналізуються сучасні прийоми проєктування поліфункціональних об'єктів як елементів ієрархічної системи містобудівного простору. Вивчаються основні прийоми розміщення поліфункціональних будівель в структурах регіону, міста, району.

Змістовий модуль 2

Методи проєктування поліфункціональних будівель

Змістовим модулем передбачено ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними методами проєктування поліфункціональних будівель у сучасній системі містобудівного простору та методи вирішення завдань функціонально-планувальної організації поліфункціональних об'єктів різного призначення. Розглядаються специфічні особливості формування просторової структури поліфункціональних будівель та новітні підходи щодо формування сучасних поліфункціональних об'єктів у міському середовищі.

Змістовий модуль 3

Об'ємно-планувальна організація поліфункціональних будівель

Змістовим модулем передбачено ознайомлення здобувачів вищої освіти з науково-практичним досвідом формотворення поліфункціональних будівель та їхнім впливом на об'ємно-просторову організацію таких об'єктів в структурі міського середовища. Визначаються особливості й закономірності формування основних функціональних структур поліфункціональних будівель з

урахуванням їх розміщення в середовищі міста. Розглядаються інноваційні підходи та перспективні тенденції об'ємно-планувальної організації поліфункціональних об'єктів та їх розміщення в структурі містобудівних просторів різних рівнів.

2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методика викладання дисципліни **«Формотворення поліфункціональних будівель»** передбачає роботу в діалозі викладача зі здобувачами та розрахована на 16 годин лекцій, 32 години практичних занять та 72 години самостійної роботи.

Для розуміння здобувачами структури навчальної дисципліни та зв'язку практичних занять і самостійної роботи з лекційними заняттями наступний розділ подається у вигляді структурно-змістових таблиць, що включають інформацію про зміст, структуру, розподіл годин за темами й видами занять та рекомендації щодо виконання практичних завдань і організації самостійної роботи.

3 СТРУКТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямованого на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи. За кожною темою викладач проводить практичні заняття (табл. 1), на яких формує у здобувачів уміння та навички практичного застосування окремих теоретичних положень навчальної дисципліни шляхом індивідуального виконання графічно-аналітичних завдань.

Таблиця 1 – Структура організації та зміст практичних занять

Види навчальних занять	Години	Тематика, зміст та методичні вказівки з проведення практичних занять
1	2	3
Модуль 1 Формотворення поліфункціональних будівель		
Змістовий модуль 1 Прийоми проєктування поліфункціональних будівель		
Тема 1 Основні поняття й визначення поліфункціональних будівель та їх розміщення в структурі містобудівних просторів	2	Основні поняття поліфункціональної будівлі як елемента ієрархічної системи містобудівного простору. Аналіз основних технологічних процесів у планувальній структурі поліфункціональних об'єктів та їх специфічні характеристики. Аналіз просторової структури сучасних поліфункціональних будівель в структурі містобудівних просторів
Практичне заняття. Тема 1 Аналіз формування поліфункціональних будівель у структурі міських просторів	4	Проведення аналізу формування поліфункціональних будівель у структурі міста; визначення і аналіз просторових структур поліфункціональних будівель; розроблення варіантів наповнення функцій, побудова поліфункціональних будівель, їх порівняння та розміщення в місті. Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	9	Вивчення літературних джерел і аналіз інформаційних ресурсів за темою завдання № 1. Доопрацювання графічних завдань та відповідне написання реферату за тематикою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами

Продовження таблиці 1

1	2	3
Тема 2 Основні прийоми проєктування поліфункціональних будівель у структурі міст	2	Формування поліфункціональних будівель та їх архітектурно-містобудівне значення. Аналіз основних прийомів проєктування поліфункціональних об'єктів в існуючій структурі міста. Виявлення сучасних прийомів формування поліфункціональних будівель та їх містоутворювальне значення
Практичне заняття. Тема 2 Визначення основних прийомів формування поліфункціональних будівель в архітектурному середовищі	4	Визначення основних прийомів побудови поліфункціональних об'єктів, їх аналіз і особливості розміщення в структурі міста; аналіз технологічних процесів у структурі поліфункціональних об'єктів, їх розвиток; розроблення варіантів розміщення поліфункціональних будівель у середовищі міста Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–3 аркушах формату А3
Самостійна робота	9	Визначення основних прийомів побудови поліфункціональних об'єктів, науково-теоретичний аналіз літератури й наукових праць за темою завдання № 2. Доопрацювання графічних завдань та відповідне написання реферату за тематикою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами
Змістовий модуль 2 Методи проєктування поліфункціональних будівель		
Тема 3 Основні методи проєктування поліфункціональних будівель у системі містобудівного простору	2	Аналіз основних методів формування поліфункціональних будівель в існуючому середовищі. Визначення специфіки формування поліфункціональних об'єктів у структурі міста. Аналіз типологічних ознак нових поліфункціональних об'єктів

Продовження таблиці 1

1	2	3
Практичне заняття. Тема 3 Використання методів проєктування поліфункціональних будівель у системі містобудівного простору	4	Аналіз загальних методів проєктування поліфункціональних об'єктів у структурі міст і їх особливості; порівняння методів проєктування поліфункціональних об'єктів у системі міста; графічний аналіз аналогів поліфункціональних об'єктів. Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–3 аркушах формату А3
Самостійна робота	9	Вивчення літературних джерел та інформаційних ресурсів за темою завдання № 3. Доопрацювання графічних завдань та реферату за темою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами
Тема 4 Новітні підходи та методи формування поліфункціональних об'єктів у міському середовищі	2	Визначення новітніх підходів та методів у формуванні поліфункціональних будівель. Використання підходів проєктування поліфункціональних об'єктів. Аналіз сучасних методів формування поліфункціональних будівель у міському середовищі
Практичне заняття. Тема 4 Аналіз новітніх підходів формування поліфункціональних будівель у міському середовищі	4	Використання нових підходів формування поліфункціональних об'єктів та розроблення власної концептуальної моделі поліфункціонального об'єкта в середовищі міста. Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	9	Вивчення літературних джерел та інформаційних ресурсів за темою завдання № 4. Доопрацювання графічних завдань та реферату за темою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами

Продовження таблиці 1

1	2	3
Змістовий модуль 3 Об'ємно-планувальна організація поліфункціональних будівель		
Тема 5 Теоретичний та практичний досвід формування об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель	2	Аналіз теоретичного досвіду формування об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель. Аналіз практичного досвіду формування об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель. Виявлення новітніх тенденцій формування сучасної об'ємно-планувальної організації поліфункціональних об'єктів в Україні
Практичне заняття. Тема 5 Аналіз теоретичного та практичного досвіду формування об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель	4	Виявлення аналогів і зразків теоретичного досвіду формування об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель на різних містобудівних рівнях; аналіз найбільш характерних прикладів формування об'ємно-планувальної організації поліфункціональних об'єктів в існуючому міському середовищі. Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	5	Вивчення літературних джерел та інформаційних ресурсів за темою завдання № 5. Доопрацювання графічних завдань та реферату за темою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами
Тема 6 Закономірності формування просторових структур поліфункціональних будівель	2	Аналіз типологічних ознак просторової організації поліфункціональних будівель. Аналіз специфічних особливостей новітніх просторів поліфункціональних будівель. Визначення закономірностей формування просторів поліфункціональних будівель

Продовження таблиці 1

1	2	3
Практичне заняття. Тема 6 Визначення основних закономірностей формування просторових структур поліфункціональних будівель	4	Аналіз специфіки об'ємно-просторової організації поліфункціональних будівель (формування просторових структур); визначення основних закономірностей формування поліфункціональних будівель (коротка оцінка просторових структур, їх аналіз і графічно-аналітичне порівняння). Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	5	Вивчення літературних джерел та інформаційних ресурсів за темою завдання № 6. Доопрацювання графічних завдань та реферату за темою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами
Тема 7 Архітектурно-художні особливості проектування поліфункціональних будівель	2	Аналіз особливостей проектування поліфункціональних будівель. Визначення композиційних особливостей формування поліфункціональних будівель. Аналіз архітектурно-художніх особливостей проектування поліфункціональних будівель
Практичне заняття. Тема 7 Виявлення архітектурно-художніх особливостей проектування поліфункціональних будівель	4	Аналіз композиційних особливостей просторової схеми поліфункціональних будівель (графічні схеми, вигляд, образне вирішення, інтеграція в середовище); визначення естетики основних структур поліфункціональних об'єктів (оцінка планувальних ознак наведених прикладів). Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	5	Вивчення літературних джерел та інформаційних ресурсів за темою завдання № 7. Доопрацювання графічних завдань та реферату за темою практичного заняття; оформлення альбому ілюстративними (графічними) і реферату текстовими (письмовими) матеріалами

Закінчення таблиці 1

1	2	3
Тема 8 Інноваційні підходи об'ємно-планувальної організації поліфункціональних будівель	2	Виявлення перспективних напрямів формування поліфункціональних будівель у структурі містобудівних просторів. Виявлення інноваційних підходів об'ємно-планувальної структури поліфункціональних будівель, їх розміщення в структурі існуючих міських просторів
Практичне заняття. Тема 8 Розроблення концепт-ідеї об'ємно-просторової організації сучасного поліфункціонального об'єкта в структурі сучасного міста	4	Розроблення ескізної об'ємно-просторової моделі обраного поліфункціонального об'єкта в структурі міста (виявлення новітніх підходів, основних функцій, зв'язків, технологічних процесів і інновацій в проектуванні поліфункціонального об'єкта). Завдання виконують у вигляді графічних робіт на 1–2 аркушах формату А3
Самостійна робота	6	Вивчення графічних зразків, аналогів і 3D-моделей новітніх об'єктів у сучасних цифрових ресурсах за темою завдання № 8. На форматі А3 розробити власну концепт-ідею об'ємно-планувальної організації сучасної поліфункціональної будівлі в структурі існуючого міста (3D-модель)
Підсумковий контроль	15	
Усього годин	120	—

4 ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат має мати обсяг до 25-ти сторінок, шрифт – Times New Roman, 14 пт, інтервал – 1,5. Зміст реферату повинен включати:

- формулювання теми, її актуальності та обґрунтування. Висвітлюються проблемні питання у загальному науково-практичному значенні; наводяться приклади, графічні схеми та аналітичні моделі щодо тематики основних питань дослідження, а також зв'язок з науково-практичними завданнями дослідження;
- визначення мети дослідження, яка має бути спрямована на вирішення зазначеної у вступі проблеми і відповідати заголовку, бути чіткою і зрозумілою.

Висвітлюється, які результати буде мати досягнення цієї мети. Формується розроблення постановочної частини наукової роботи (актуальність, проблема, мета, об'єкт, предмет, завдання, наукова новизна, методи дослідження);

- стислий аналіз аналогів, інформаційних і літературних джерел за останні 5–10 років, у яких зазначено, як вирішується проблема та на які джерела посилається автор;

- виявлення проблематики та постановку дослідницького запитання;

- окреслення можливих шляхів вирішення питань щодо комплексного архітектурного проєктування сучасних архітектурних об'єктів в існуючих містобудівних просторах. Висвітлюються просторова організації архітектурного об'єкта, основні закономірності, прийоми й принципи його формування;

- висновки до теоретичної частини;

- список використаної літератури (не менш ніж 15 посилань, оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 та подається нумерованим списком, DOI за наявності);

- додатки (ілюстрації, графо-аналітичні схеми, рисунки, моделі) мають бути пронумеровані, мати назву та розміщуватися після першого посилання на них у тексті, наприклад: (рис. 1), (табл. 1) або (дод. А). Надписи на рисунках і в таблицях: шрифт – Times New Roman, 14 пт.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Основні методи контролю з дисципліни:

1. Поточний контроль: у формі письмового контролю (виконання рефератів) і графічного контролю (виконання альбомів графічних завдань за темами).

2. Модульний контроль: у формі усного контролю (презентація і захист графічних завдань за темами модуля).

3. Підсумковий контроль: у формі диференційного заліку (презентація та публічний захист концепт-ідеї).

Критерії оцінювання модульного контролю

Об'єктами оцінювання є дві складові:

1. Якість змісту графічного завдання (графічні ілюстрації і 3D-моделі).
2. Якість захисту графічного завдання (підготовка презентація, відповіді).

Якість виконаного практичного завдання оцінюється за такими показниками:

- відповідність змісту практичної роботи завданню та вимогам методичних рекомендацій щодо його виконання;

- ступінь самостійності вирішення визначеного завдання, загальних схем типологічних характеристик об'єкта, відповідних креслень, аналіз 3D-моделей, графічних зображень та проектних пропозицій щодо формотворення;

- уміння працювати з літературними й інформаційними джерелами та аналізувати графічні ілюстрації, відповідні аналітичні схеми та 3D-моделі;

- оформлення графічних матеріалів згідно з композиційним оформленням.

Якість захисту практичного завдання оцінюється такими критеріями:

- змістовність доповіді здобувача про основні результати завдань;

- чіткість структури і логічна послідовність викладення матеріалу;

- обґрунтованість та якість наочної презентації графічних завдань щодо подальшого використання результатів роботи;

- використання фахової галузевої, наукової термінології;

- повнота, глибина, наукова обґрунтованість відповідей на запитання.

Під час оцінювання модульного контролю використовуються відповідні рівні оцінювання з максимальною кількістю балів, що відповідає змістовому модулю. Використовуються такі рівні:

1. Високий рівень (завдання виконані правильно).
2. Достатній рівень (завдання виконані з незначними помилками).
3. Середній рівень (завдання виконані з суттєвими помилками).
4. Початковий рівень (завдання виконані неправильно).

Критерії оцінювання підсумкового контролю (диференційний залік)

Підсумковий семестровий контроль – у формі диференційного заліку (презентація та публічний захист концепт-ідеї) (табл. 2).

Таблиця 2 – Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – диференційний залік	30
Підготовка презентації концепт-ідеї	20
Публічний захист концепт-ідеї	10

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

1. Здобувач вищої освіти якісно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі всебічні знання з теми, впевнено орієнтується в змісті курсу, логічно й послідовно мислить, відповідає на всі контрольні запитання, ілюструючи відповіді ескізами, начерками: «високий рівень» (27–30 балів).

2. Здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, орієнтується в змісті контрольних запитань, висловлює свої міркування, але припускається певних неточностей, наявні незначні помилки: «достатній рівень» (20–26 балів).

3. Здобувач вищої освіти володіє принциповими питаннями за темами курсу, погано орієнтується в змісті контрольних запитань, поверхово висвітлює проблему, виявляє недостатній рівень володіння теоретичним матеріалом: «середній рівень» (11–19 балів).

4. Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання з теми, не орієнтується в змісті контрольних запитань, допускає значну кількість помилок: «початковий рівень» (1–10 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою

Результати вивчення дисципліни оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); 100-бальною системою; уніфікованою рейтинговою (семибальною) шкалою – «відмінно» (A), «добре» (B, C), «задовільно» (D, E), «незадовільно» (FX, F).

Відповідність балів за 100-бальною шкалою рівню компетентності наведена в таблиці 3.

Таблиця 3 – Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна / двобальна шкала	
		екзамен	залік
90–100	високий	відмінно	зараховано
82–89	достатній	добре	
74–81			
64–73	середній	задовільно	
60–63			
35–59	низький	незадовільно	не зараховано
0–34			

90–100 балів – здобувачі отримують за високий (відмінний) рівень знань (можуть бути мінімальні неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння аналізувати, використовувати набуті знання у прийнятті рішень у відповідній предметній області, застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань; чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати / вирішувати на поставлені запитання / завдання;

82–89 балів – здобувачі отримують за добрий рівень знань (можливі невеликі неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту вище від середнього рівня; аргументовані відповіді на визначені завдання, вміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань;

74–81 бал – здобувачі отримують за загалом правильне (добре) розуміння навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння відповідати / вирішувати на поставлені запитання / завдання та застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань із певними (несуттєвими) недоліками;

64–73 бали – здобувачі отримують за посереднє знання навчального матеріалу освітнього компоненту, мало аргументовані відповіді, наявність помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час вирішення практичних завдань;

60–63 бали – здобувачі отримують за слабе знання навчального матеріалу освітнього компоненту, неточні або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, наявність значних помилок під час вирішення завдань, слабе застосування теоретичних положень під час вирішення практичних завдань;

35–59 балів – здобувачі отримують за незнання значної частини навчального матеріалу освітнього компоненту, суттєві помилки у завданнях, невміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань;

0–34 бали – здобувачі отримують за незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу освітнього компоненту, нездатність відповідати / вирішувати на поставлені запитання / завдання, невміння елементарно орієнтуватися під час вирішення практичних завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій» [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2019-10-01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіон України, 2019. – 177 с. – (Державні будівельні норми України). – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3719055419235108718?doc_type=2, вільний (дата звернення: 15.08.2025). – Назва з екрана.
2. ДБН В.2.2-15:2019 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. Зі Зміною № 1 [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2022-09-01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мін-во розв. громад та тер. України, 2022. – 53 с. – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3199650971919583106?doc_type=2, вільний (дата звернення: 25.09.2025). – Назва з екрана.
3. ДБН В.2.2-9:2018 Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення» [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2022-09-01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіон України, 2022. – 43 с. – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3199648113669179181?doc_type=2, вільний (дата звернення: 22.08.2025). – Назва з екрана.
4. ДБН В.2.2-16:2019 Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвілєві заклади [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2019-11-01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – 93 с. – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3074791651063890960?doc_type=2, вільний (дата звернення: 28.08.2025). – Назва з екрана.
5. ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів. Зі Зміною № 1 [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2022-09-01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіон України, 2022. – 61 с. – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3199686959802877315?doc_type=2, вільний (дата звернення: 12.10.2025). – Назва з екрана.

6. ДБН В.2.3.-15:2007 Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів. Зі Зміною № 1, Зміною № 2 та Зміною № 3 [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2022–09–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мін-во розв. гром. та тер-рій України, 2022. – 47 с. – Режим доступу: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3200360843703224166?doc_type=2, вільний (дата звернення: 24.08.2025). – Назва з екрана.

7. НК 018:2023 Національний класифікатор будівель і споруд [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіон України, 2023. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3573930-23#Text>, вільний (дата звернення: 19.11.2025). – Назва з екрана.

8. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Зі Зміною № 1 та Зміною № 2 [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2025–05–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрозвитку, 2025. – 94 с. – Режим доступу: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/3626580502787392825?doc_type=2, вільний (дата звернення: 22.10.2025). – Назва з екрана.

9. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва» [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2017–06–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіон України, 2017. – 41 с. – Режим доступу: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3080743763845318619?doc_type=2, вільний (дата звернення: 12.11.2025). – Назва з екрана.

10. ДБН В 2.2-20:2008 Будинки і споруди. Готелі. Зі зміною № 1. [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2019–10–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Мінрегіонбуд України, 2019. – 51 с. – Режим доступу: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3199654438578947875?doc_type=2, вільний (дата звернення: 17.10.2025). – Назва з екрана.

11. Посацький Б. С. Архітектурний образ міста [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / Б. С. Посацький, Є. І. Король, Г. Є. Кознарьська. – Електрон. текст. дані. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 140 с. – Режим доступу: <http://vlp.com.ua/node/19349>, вільний (дата звернення: 12.10.2025). – Назва з екрана.

12. Keunhye Lee. Urban Public Space as a Didactic Platform: Raising Awareness of Climate Change through Experiencing Arts [Electronic resource] / Lee Keunhye. – Electronic text data. – Regime of access: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/5/2915>, free (date of the application: 20.11.2025). – Header from the screen.

13. Understanding Building Typology [Electronic resource]. – Electronic text data. – Regime of access: <https://www.archisoup.com/understanding-building-typology>, free (date of the application: 20.11.2025). – Header from the screen.

14. Успенський М. С. Обумовленість поняття «складність» у термінології сучасного архітектурного формоутворення [Електрон. ресурс] / М. С. Успенський, В. В. Нестеренко // Український журнал будівництва та архітектури. – 2023. – № 1 (013). – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://doi.org/10.30838/J.BPSACEA.2312.280223.102.924>, вільний (дата звернення: 12.08.2025). – Назва з екрана.

16. Urban Design Principles as Tools of Urban Area Sustainable Development for Creating Pedestrian Space: Case of Poltava (Ukraine) [Electronic resource] / Svitlana Chepurna, Tatyana Zhidkova, Olha Popova and Olena Dudka. – Lecture Notes in Networks and Systems. – 808 LNNS – 2023. – P. 98–108. – Electronic text data. – Regime of access: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-46877-3_9, free (date of the application: 20.11.2025). – Header from the screen.

17. Шкляр С. П. Особливості функціонально-планувальної організації сучасних центрів соціально-психологічної реабілітації [Електрон. ресурс] / С. П. Шкляр, І. В. Вороновський // Просторовий розвиток : наук. зб. – Електрон. текст. дані. – Київ : КНУБА, 2024. – Вип. 8 – С. 219–231. – Режим доступу: <https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/29/2024/SD2408.pdf>, вільний (дата звернення: 29.10.2025). – Назва з екрана.

18. Дудка О. М. Архітектурне формування культурних просторів як засіб адаптації та відновлення середовища міста [Електрон. ресурс] / О. М. Дудка // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – Т. 6. – № 187. – С. 97–103. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-6-187-97-103>, вільний (дата звернення: 29.10.2025). – Назва з екрана.

19. Смірнова О. В. Перспективні тенденції формування інфраструктури ергодизайну житлового середовища [Електрон. ресурс] / О. В. Смирнова // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – Т. 3. – № 163. – С. 103–108. – Режим доступу: <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/5789/5708>, вільний (дата звернення: 13.08.2025). – Назва з екрана.

19. Шишкін Е. А. Інноваційні планувальні та проектні рішення сучасних будівель і споруд [Електрон. ресурс] / Е. А. Шишкін, Ю. І. Гайко. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/61733/>, вільний (дата звернення: 11.10.2025). – Назва з екрана.

20. Cherpurna S. M. Tools for the sustainable development of public urban space [Електрон. ресурс] / S. M. Cherpurna, T. V. Zhidkova, O. M. Dudka // Теорія та практика дизайну : зб. наук. праць. – 2022. – Вип. 26. – С. 230–238. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/Design/article/view/17073>, вільний (дата звернення: 11.10.2025). – Назва з екрана.

21. Дудка О. М. Перспективи розвитку архітектури реабілітаційних центрів як сучасних поліфункціональних об'єктів [Електрон. ресурс] / О. М. Дудка // Науковий вісник будівництва. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – № 112 – С. 56–63. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33042/2311-7257.2025.112.1.7>, вільний (дата звернення: 19.09.2025). – Назва з екрана.

22. Дудка О. М. Типологічні особливості формування сучасних готелів та їх комплексне архітектурне проектування [Електрон. ресурс] / О. М. Дудка, Н. П. Сільвестрова, С. А. Бушманов // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – Т. 6. – № 194. – С. 201–209. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33042/3083-6727-2025-6-194-201-209>, вільний (дата звернення: 29.09.2025). – Назва з екрана.

23. Вотінов М. А. Сучасне архітектурне формотворення та 3D-друк житлових об'єктів [Електрон. ресурс] / М. А. Вотінов, О. В. Смірнова // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – Т. 4. – № 178. – С. 55–64. – Режим доступу: <https://khgts.kname.edu.ua/index.php/khgts/uk/article/view/6154/6071>, вільний (дата звернення: 19.10.2025). – Назва з екрана.

24. Адаптивна архітектура: нові можливості формування житлових та мультифункціональних будівель [Електрон. ресурс] / Т. Д. Рищенко, О. В. Смірнова, М. А. Вотінов, Ю. В. Фурсов, С. А. Бушманов // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – Т. 4. – № 192. – С. 150–158. – Режим доступу: <https://khgts.kname.edu.ua/index.php/khgts/uk/index>, вільний (дата звернення: 15.10.2025). – Назва з екрана.

25. Смірнова О. В. Сучасні проблеми адаптації деградуючих будівель під житлові та мультифункціональні архітектурні об'єкти [Електрон. ресурс] / О. В. Смірнова, Ю. В. Фурсов // Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. / Відпов. ред. М. М. Дьомін. – Електрон. текст. дані. – Київ : КНУБА, 2025. – Вип. 73. – С. 485–495. – Режим доступу: <http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/347463>, вільний (дата звернення: 17.09.2025). – Назва з екрана.

26. Maintaining privacy as a resident in a mixed-use building through architectural means [Електрон. ресурс] / A. S. Borysenko, H. Zahid, Y. Fettan, B. Eddine Zaabul // Комунальне господарство міст. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – Т. 1. – № 189. – С. 157–164. – Режим доступу: <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/6459/6380>, вільний (дата звернення: 17.09.2025). – Назва з екрана.

27. Borysenko A. S. Innovative information technologies in the formation of podium-based shopping malls [Електрон. ресурс] / A. S. Borysenko, A. O. Rudenko, C. Mansour // Комунальне господарство міст. (Серія: Інформаційні технології та інженерія). – 2025. – Т. 6 (194). – С. 146–155. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33042/3083-6727-2025-6-194-146-155>, вільний (дата звернення: 17.09.2025). – Назва з екрана.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації

до проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ФОРМОТВОРЕННЯ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ»

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти денної форми навчання
зі спеціальностей 191, G17 – Архітектура та містобудування)*

Укладач **ДУДКА** Олена Миколаївна

Відповідальний за випуск *О. В. Смірнова*

Редактор *О. А. Норик*

Комп'ютерне верстання *О. М. Дудка, І. В. Волосожарова*

План 2026, поз. 98М

Підп. до друку 25.02.2026. Формат 60 × 84/16.

Ум. друк. арк. 1,4.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Чорноглазівська, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК 8386 від 14.07.2025.